

The Holy See

PAPA FRANJO

KATEHEZA SVETOG OCA
PRIPREMLJENA ZA OPĆU AUDIJENCIJU 2. travnja 2025.

Srijeda, 2. travnja 2025.

[Multimedia]

Ciklus kateheza – Jubilej 2025. Isus Krist naša nada. II. Isusov život. Susreti 3. Zakej „Danas mi je proboraviti u tvojoj kući“ (Lk 19, 5)

Draga braćo i sestre!

Nastavljamo s razmatranjima o Isusovim susretima s nekim osobama iz Evanđelja. Ovaj put ću se zadržati na liku Zakeja: ta zgoda mi je posebno na srcu, jer ima posebno mjesto na mom duhovnom putu.

Lukino nam Evanđelje predstavlja Zakeja kao onoga koji se čini nepopravljivo izgubljenim. Možda se i mi ponekad osjećamo tako: beznadno. Zakej će, međutim, otkriti da ga Gospodin traži.

Isus je, naime, sišao u Jerihon, grad smješten ispod razine mora, smatran slikom pakla, gdje Isus želi ići potražiti one koji se osjećaju izgubljenima. Uskrsli Gospodin, zapravo, nastavlja silaziti u pakao današnjice, u mjesta pogođena ratom, u patnju nevinih, u srce majki koje gledaju kako im djeca umiru, u glad siromašnih.

Zakej je, u stanovitom smislu, izgubljen, možda zato što je donio neke pogrešne odluke ili možda zato što ga je život doveo u situacije iz kojih mu se teško izvui. Luka, naime, insistira na opisivanju osobina tog ovjeka: on ne samo da je carinik, to jest onaj

koji skuplja porez od svojih sugraana za rimske osvajaee, nego je štoviše nadcarinik, ime kao da se želi rei da je njegov grijeh mnogostruko vei.

Luka zatim dodaje da je Zakej bogat, implicirajući da se obogatio na tuđim plećima, zloupotrebljavajući svoj položaj. Ali sve to ima posljedice: Zakej se, vjerojatno osjeća isključenim, prezrenim od svih.

Kad je dočuo da Isus prolazi gradom, Zakej osjeća želju da ga vidi. Ne usuđuje se ni pomisliti na susret, dovoljno mu je promatrati ga izdaleka. Naše želje nailaze također na prepreke i ne ostvaruju se automatski: Zakej je nizak rastom! To je naša stvarnost, imamo granice s kojima se moramo nositi. A, zatim, tu su i drugi, koji nam ponekad ne pomažu: mnoštvo onemogućuje Zakeju da vidi Isusa. Možda je to pomalo i njihova osveta.

Ali kad imaš snažnu želju nemoj klonuti duhom. Naći ćeš već neko rješenje. Treba, međutim, imati hrabrosti i ne sramiti se, potrebna je pomalo ona jednostavnost djece i ne zamarati se previše time što će drugi reći i misliti o meni. Zakej se, upravo poput djeteta, penje na stablo. Mora da je to bilo mjesto s kojeg se dobro vidjelo i s kojeg je prije svega mogao, skriven iza lišća, promatrati a da ne bude primijećen.

No, s Gospodinom se uvijek događa neočekivano: Isus, kad se našao blizu, podiže pogled. Zakej osjeća da je otkriven i vjerojatno očekuje javni prijekor. Narod se tome možda nadao, ali ostat će razočaran: Isus traži od Zakeja da odmah siđe, gotovo kao da se čudi da ga vidi na stablu, i kaže mu „Danas mi je proboraviti u tvojoj kući“ (*Lk 19, 6*). Bog ne može proći a da ne potraži izgubljene.

Luka ističe radost Zakejeva srca. To je radost onoga koji se osjeća viđenim, prepoznatim i prije svega onim kome je oprošteno. Isusov pogled nije prijekoran pogled, već pogled milosrđa. To je ono milosrđe koje nam je katkada teško prihvatiti, prije svega kad Bog oprašta onima koji, po nama, to ne zaslužuju. Mrmljamo zato što bismo htjeli postaviti granice Božjoj ljubavi.

U prizoru koji se odvija u kući, Zakej, nakon što je iz Isusovih usta čuo riječi oproštenja, ustaje, kao da je ustao iz svoga stanja smrti. I ustaje zato da se na nešto obveže: vratit će četverostruko više od onoga što je ukrao. To nije cijena koju treba platiti, jer Božje oproštenje je besplatno, nego je riječ o želji za nasljedovanjem Onoga od kojeg se osjeća ljubljenim. Zakej preuzima na sebe obvezu koju nije bio dužan preuzeti, ali to čini zato što razumije da je to njegov način na koji voli. I to čini tako što povezuje rimske zakonodavstvo vezano uz krađu i rabinski zakon o pokori. Zakej, dakle, nije samo čovjek želje, nego je također onaj koji zna učiniti konkretne korake. Njegova nakana nije općenita ili apstraktna, nego polazi upravo od njegove povijesti: sagledao je svoj život i prepoznao točku s koje će početi svoju promjenu.

Draga braćo i sestre, naučimo od Zakeja ne gubiti nadu, pa ni onda kad se osjećamo ostavljenima po strani ili nesposobnima za promjenu. Gajimo svoju želju da vidimo Isusa i, nadasve, pustimo da

nas pronađe milosrđe Boga koji uvijek dolazi tražiti nas, u svakoj situaciji izgubljenosti.

Copyright © Dicastero per la Comunicazione - Libreria Editrice Vaticana